

VERENIGING VRIENDEN
VAN HET ZUIDERZEEMUSEUM

VERENIGING
VRIENDEN VAN HET
ZUIDERZEEMUSEUM

LEDENDAG
BOEKJE
2026

INHOUD

Voorwoord	3
Programma Ledendag en agenda Algemene Ledenvergadering	5
Verslag Algemene Ledenvergadering 6 juni 2025	7
Ledenbestand	11
Jaarverslag 2025	12
Jaarrekening 2025	23
Toelichting op het resultaat	26
Toelichting op de balans	26
Introductie kandidaat-bestuursleden	28

VOORWOORD

Beste Vrienden,

Graag maak weer van de gelegenheid gebruik om via dit ledendagboekje het woord tot jullie te richten. Nu alweer voor de laatste keer, omdat mijn tweede bestuurstermijn erop zit. Tijdens de komende ledenvergadering neem ik afscheid als bestuurder/voorzitter, samen met collega-bestuurder/penningmeester Marina Kroon.

Ik kijk terug op een leuke en interessante bestuursperiode met fijne collega-bestuurders, waarmee het bijzonder goed en respectvol samenwerken is. Dit geldt ook voor de dames die ons ondersteunen vanuit de organisatie. Ik waardeer het enorm dat ik deel heb mogen uitmaken van het bestuur van onze vereniging en wens haar een goede en voorspoedige toekomst toe!

Het afgelopen jaar hebben we in ons mooie museum weer mooie en boeiende presentaties gezien. Er was "Alle hens aan dek" met veel aandacht voor de verlevendiging van de Marker Haven, schippersvrouw Willempje op de hektjalk, het Havenparcours voor kinderen en de documentaire over de laatste turfvaarder, met in de hoofdrol Gerard Meijer. Dit jaar staan de activiteiten van het museum in het teken van de reflectiecollectie van het museum en is er een bijzondere rol weggelegd voor de dieren in het museum. Ook dat belooft weer interessant te worden.

In dit ledendagboekje vind je, naast het verslag aan van de vorige ledenvergadering, de agenda voor de komende ledenvergadering, het programma van de ledendag en natuurlijk informatie over de financiën van onze vereniging, ook verslagen van de verschillende ledenactiviteiten van het afgelopen jaar. Al met al een boeiend programma waar onze vereniging trots op kan zijn!

Voor toekomstige activiteiten kun je de digitale nieuwsbrieven volgen en de Vriendenpagina's op de website van het museum bekijken. Rest mij nog alle Vrienden een mooie zomer toe te wensen. Het bestuur ziet ernaar uit om de leden weer persoonlijk te spreken bij de komende ledenvergadering.

Namens het bestuur,

Jan Kwakman
voorzitter

Foto's: Studio Merike

LEDENDAG VRIJDAG 5 JUNI 2026 – PEPERHUIS

PROGRAMMA LEDENDAG

- 13:00-13:30 Inloop Peperhuis, koffie en thee met wat lekkers
- 13:30-13:35 Openingswoord en welkom door voorzitter Jan Kwakman
- 13:35-14:30 Algemene Ledenvergadering
- 14:30-14:45 Stephan Warnik, directeur Zuiderzeemuseum
- 14:45-15:45 Programma bestaande uit twee verschillende onderdelen. De aanwezige leden worden in groepen verdeeld, na een uur wordt er van activiteit gewisseld.
- Rondleiding door de tentoonstelling *Met andere ogen* in Het Schathuys onder begeleiding van conservator André Groeneveld (conservator) en een museumdocent.
 - Een presentatie door projectleider Wim van Koullil-Koper (projectleider) over diversiteit & inclusie in het Zuiderzeemuseum (Atelierruimte Schathuys).
- 16:00-17:00 Tweede ronde activiteiten, groepen wisselen van activiteit.
- 17:00-18:00 Hapje en drankje in het Amsterdamse Huis (linker gedeelte)
- 18:00 Einde bijeenkomst

AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING

VRIJDAG 5 JUNI 2026, AANVANG 13:30 UUR – PEPERHUIS

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Verslagen
 - Verslag van de algemene ledenvergadering van 6 juni 2025
 - Jaarverslag 2025
4. Financiën
 - Financieel verslag van 2025 en begroting 2027
 - Verslag van de verificatiecommissie en decharge van het bestuur
 - Samenstelling van de verificatiecommissie 2027
 - Contributie 2027; jaarlijkse aanpassing volgens beleidsplan

5. Samenstelling van het bestuur:

- a. Afscheid Jan Kwakman en Marina Kroon
- b. Voorstellen kandidaat-bestuursleden: Rob de Jong en Gerdien van Tongeren
- c. Benoeming nieuwe bestuursleden

6. Rondvraag

7. Sluiting

Vragen en onderwerpen kunnen **uiterlijk tot en met 31 mei 2026** schriftelijk worden ingediend bij het secretariaat: vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum, Antwoordnummer 42, 1600 AA Enkhuizen of via e-mail: vrienden@zuiderzeemuseum.nl

Foto's: Guillaume Groen

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING (BIJ AGENDAPUNT 3)

D.D. 6 JUNI 2025

Aanwezig:

Bestuur: Jan Kwakman – voorzitter, Marina Kroon – penningmeester, Margot Bakels – secretaris, Margriet Roozendaal – bestuurslid.

Afwezig: Frank Ratelband – bestuurslid, afwezig met bericht

Leden: 43 leden

Gasten: Stephan Warnik, Angela Roelvink (beiden ZZM)

Verslag: Annemieke Lanjouw - coördinator

1. Opening

De heer Kwakman opent de vergadering en heet de leden van harte welkom. Helaas heeft een aantal leden zich afgemeld vanwege de treinstaking. De heer Ratelband (bestuurslid) is vanwege ziekte afwezig.

De voorzitter heeft zo aan het begin van de vergadering een nieuwtje. De vereniging Vrienden heeft deze week een prachtig schilderij voor het museum kunnen aankopen met een bijdrage van het Van Heemstra Meybaumfonds. Het gaat om *Le Printemps à Volendam* van de schilder Augustin Hanicotte.

2. Ingekomen stukken en post

Er is een aantal afmeldingen geweest voor de ledenvergadering (i.v.m. de treinstaking). Verder zijn er geen inkomen stukken. Er zijn door de leden voorafgaand aan de vergadering geen vragen gesteld aan het bestuur.

3. Verslagen

Verslag ALV 7 juni 2024

De voorzitter benoemt het verslag van de algemene ledenvergadering van 7 juni 2024. Er zijn geen opmerkingen op het verslag en de notulen worden vastgesteld met dank aan de notulist.

Jaarverslag 2024

Ook het jaarverslag 2024 wordt met de leden doorgenomen. De leden hebben dit vooraf kunnen inzien. Er zijn geen aanvullende vragen of opmerkingen en het verslag wordt vastgesteld met dank aan de notulist.

De voorzitter geeft het woord aan de penningmeester, mevrouw Kroon, voor het financieel verslag.

4. Financiën

Financieel verslag van 2024

Mevrouw Kroon geeft aan dat een overzicht van de cijfers in het Ledendagboekje is opgenomen. Daarnaast zijn de cijfers voorzien van een uitgebreide toelichting. Zij vraagt of de leden nog vragen hebben m.b.t. het financieel verslag en de toelichting. Dat is niet het geval.

Het jaarverslag en het financieel verslag worden hiermee vastgesteld.

Begroting 2026

Er zijn verder geen bijzonderheden te vermelden met betrekking tot de begroting van 2026. Ook de leden hebben geen aanvullende vragen en daarmee wordt ook deze door de ledenvergadering goedgekeurd.

Voor het verslag van de verificatiecommissie geeft mevrouw Kroon het woord aan mevrouw Spruijt.

Verslag verificatiecommissie en decharge van het bestuur

Op donderdag 22 mei zijn mevrouw Spruijt en de heer Waalkes op bezoek geweest bij Jeroen Essen, de controller van het museum. Daar hebben zij, in het bijzijn van mevrouw Kroon (penningmeester), de boeken van de vereniging gecontroleerd. Bankafschriften en facturen zijn doorgenomen en de verificatiecommissie heeft geconstateerd dat inkomsten, uitgaven, banksaldi en andere financiële gegevens correct in de jaarrekening zijn verantwoord.

Vervolgens heeft de commissie depot Krabbersplaat bezocht waar namens het museum mevrouw De Wit (Hoofd Collectie), mevrouw Cammel (conservator), mevrouw Berkhout (Registrar) en de heer Roodakker (depotbeheerder) aanwezig waren om de commissie rond te leiden en van een toelichting te voorzien. De commissie heeft in depot 4 (textielcollectie) steekproefsgewijs de collectie gecontroleerd. Alle aangekruiste stukken waren aanwezig op de juiste locatie en worden in perfecte conditie bewaard.

Mevrouw Spruijt stelt de ledenvergadering namens de verificatiecommissie voor om het bestuur decharge te verlenen voor de financiële verslagen van 2024.

De penningmeester neemt het woord en vraagt de ledenvergadering, gezien het positief advies van verificatiecommissie, decharge te verlenen aan het bestuur voor het in 2024 gevoerde beleid. De ledenvergadering antwoordt met een instemmend applaus. De penningmeester dankt de verificatiecommissie voor de nauwgezette controle.

Samenstelling van de verificatiecommissie 2026

Mevrouw Kroon geeft aan dat mevrouw Spruijt volgend jaar aanblijft als lid van de verificatiecommissie. De heer Waalkes treedt af. Hij ontvangt een applaus als dank voor het gedane werk. Reservelid de heer Wim Hartlief (afgemeld wegens ziekte) zal volgend jaar samen met mevrouw Spruijt de verificatiecommissie vormen. De heer Bakels heeft zich als reservelid aangemeld.

De algemene ledenvergadering is akkoord met deze samenstelling van de verificatiecommissie en stemt in met applaus.

Contributietarieven

Mevrouw Kroon wijst op het nieuwe beleidsplan dat vorig jaar door de ledenvergadering is goedgekeurd. Hierin is een koppeling opgenomen tussen de entreprijzen van het museum en de contributietarieven van de vereniging. De contributietarieven liggen 20% hoger dan de entreprijzen aan de kassa. De entreprijzen van het museum blijven volgend jaar gelijk aan de huidige prijzen. Dit betekent dat de contributie voor het individuele lidmaatschap gelijk kan blijven (25 euro per jaar). Gezien de prijs voor een familieticket voor het museum, zou het familielidmaatschap eigenlijk 67 euro per jaar moeten bedragen. Vorig jaar is reeds een tussenstap gemaakt naar 62,50 per jaar. Het bestuur stelt voor het tarief voor een familie lidmaatschap nogmaals te verhogen naar 65 euro per jaar. Daarmee wordt het verschil weer een stukje verder ingelopen.

De ledenvergadering is akkoord met deze aanpassing en de nieuwe tarieven gaan in per 1 januari 2026.

5. Rondvraag

Het is de heer Haentjens opgevallen dat er (bij online ticket reserveringen) een verschil is tussen de prijzen voor mensen met een Vriendenloterijkaart, een Museumkaart en een Vriendenpas. Bij Zuiderzeelicht moeten Vrienden alsnog een toeslag betalen, terwijl houders van een Museumkaart of Vriendenloterijkaart gratis toegang hebben. De heer Haentjens zou graag gelijke tarieven willen voor de Vrienden.

Mevrouw Bakels geeft een korte toelichting. De vereniging heeft geen invloed op het prijsbeleid van het museum. Daarnaast is het zo dat het museum voor bezoekers met een Vriendenloterij- of Museumkaart een percentage van de entreprijs als vergoeding krijgt. Het museum ontvangt geen vergoeding per bezoeker van de vereniging Vrienden. Daarom wordt vanuit de vereniging ook vaak aan de leden gevraagd om, wanneer zij ook een Vriendenloterij of Museumkaart bezitten, deze bij de ingang te laten scannen. Dit is gunstiger voor het museum.

Dhr. Haentjens geeft aan dat hij zich als Vriend gediscrimineerd voelt. Mevrouw Kroon antwoordt daarop dat Vrienden van het museum echter ook veel andere voordelen ontvangen voor hun lidmaatschap, zoals gratis ledenactiviteiten en bijvoorbeeld het prachtige jaarboek. Mevrouw Lub vult aan dat vrienden ook korting krijgen bij de horeca en in de winkels en ze vindt dat je ook Vriend wordt om het museum te ondersteunen.

De heer Waalkes constateert dat het ledenbestand niet echt groeit en dat er weinig jonge mensen lid zijn of worden. Hij vraagt het bestuur om meer aandacht te geven aan het werven van jongere leden en manieren te zoeken om bijvoorbeeld de jeugd van Enkhuizen te enthousiasmeren zodat zij lid worden van de vereniging.

De voorzitter geeft aan dat dit de aandacht heeft van het bestuur en dat er in het verleden diverse pogingen zijn geweest om jonge mensen lid te laten worden. Hij geeft zelf als suggestie om bijvoorbeeld kinderen en kleinkinderen een lidmaatschap cadeau te doen. Als ieder lid een cadeau lidmaatschap geeft aan jongere familie of vrienden, dan worden vanzelf meer jonge mensen lid van de vereniging en hopelijk blijft de betrokkenheid en liefde voor het museum dan hangen.

Ook het bestuur ziet het ledenaantal graag groeien.

Mevrouw Lub vraagt zich af of het mogelijk is om samenwerkingen aan te gaan met verschillende opleidingen om bijvoorbeeld dingen voor het museum te maken. Mevrouw De Jong vertelt over een kunstproject van een kunstmuseum in Arnhem waarbij scholen worden betrokken om meer jongeren naar het museum te trekken.

Mevrouw Spruijt heeft gezien dat er volgend jaar bestuursleden aftreden en vraagt of er een profiel beschikbaar is. De voorzitter geeft aan dat dit momenteel wordt opgesteld en dat de opvolging van bestuursleden de aandacht heeft van het bestuur.

Mevrouw Rijs maakt graag even reclame voor de nieuwe reisgids van het ZZM. Daar staan zoveel leuke en mooie verhalen en wetenswaardigheden in! De gids is te koop in museumwinkel.

Mevrouw Lub doet nog de suggestie om de documentaire van Gerard Meijer ook op scholen te tonen.

De heer Molenaar dankt het bestuur voor de vele arbeid en de mooie uitstraling van het boekje. De ledenvergadering stemt in met applaus.

6. Sluiting

Er zijn geen verdere vragen of opmerkingen voor de rondvraag en hiermee is een einde gekomen aan de algemene ledenvergadering en de voorzitter sluit de vergadering. Hij geeft het

woord aan de heer Warnik, directeur van het Zuiderzeemuseum, die de leden informeert over diverse lopende zaken, het nieuwe beleidsplan en de visitatie die onlangs heeft plaatsgevonden.

Na de vergadering is er een activiteitenprogramma en de middag wordt afgesloten met een hapje en een drankje in het Peperhuis.

Foto's: Studio Merike

LEDENBESTAND PER 31 DECEMBER 2025

Aantal Leden	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Gezinsleden	568	586	587	580
Individuele leden	346	357	383	488
Senior leden	221	180	162	153
Donateurs	6	6	4	4
Lid voor het Leven	7	6	6	6
Ereleden	6	6	4	4
Bedrijven	1	1	1	1
Totaal	1154	1142	1147	1236

Mutaties leden	in 2022	in 2023	in 2024	in 2025
Nieuwe leden	96	60	71	133
Uitgeschreven leden	95	72	66	44
Mutatie ledenbestand	1	-12	5	89

Foto: Corinne de Kroon

JAARVERSLAG 2025 (BIJ AGENDAPUNT 3)

HET BESTUUR

Rooster van aftreden van het bestuur

	Startjaar	verlenging	Einde
Marina Kroon - penningmeester	2018	2022	2026 - aftredend
Jan Kwakman - voorzitter	2018	2022	2026 - aftredend
Margot Bakels - secretaris	2020	2024	2028
Margriet Roozendaal - bestuurslid	2020	2024	2028
Frank Ratelband – bestuurslid	2024	2028	2032

Bestuur vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum – Foto Guillaume Groen

De bestuursleden hebben ook dit jaar hun functie onbezoldigd vervuld. Aan hen zijn alleen werkelijk gemaakte onkosten vergoed.

Administratie en secretariaat

De ledenadministratie wordt gedaan door Annemieke Lanjouw, Karin Jesterhoudt, Carola Takken en Angela Roelvink. Annemieke en Angela verzorgen ook de notulering (in samenwerking met de secretaris). De financiële administratie wordt bijgehouden door de heer Jeroen Essen (in samenwerking met de penningmeester). Alle bovengenoemde personen zijn medewerkers van het Zuiderzeemuseum.

De digitale nieuwsbrief wordt opgesteld en verstuurd door Angela en Annemieke. In 2025 is de nieuwsbrief zesmaal verstuurd.

Vergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2025 zesmaal en had daarnaast regelmatig telefonisch en per e-mail contact. Het contact van de penningmeester met Ars Donandi vanwege het Van Heemstra-Meybaum fonds is onveranderd prettig.

Algemene Ledenvergadering

De Ledendag en de Algemene Ledenvergadering vonden in 2025 plaats op vrijdag 6 juni. De directeur van het museum, de heer Warnik, was ook bij de ledenvergadering aanwezig en heeft de leden geïnformeerd over de lopende zaken van het museum. Het verslag van de ledenvergadering is na te lezen in dit ledendagboekje. Na afloop van de ledenvergadering waren er drie verschillende activiteiten georganiseerd waar de leden aan konden deelnemen, zie daarvoor ook het verslag van de verschillende ledenactiviteiten hieronder.

VRIENDEN ACTIVITEITEN 2025

Presentatie Merkidentiteit – 7 februari 2025

Aantal leden: 63

(Verslag door Angela Roelvink)

Ondanks het stormachtige weer, vulde het Peperhuis zich al vroeg met een groot aantal leden en werd er gezellig bijgepraat onder het genot van koffie of thee met een lekker gebakje. Om half drie begaven de leden zich naar de achterzaal waar Petra de Vreede (sectorhoofd marketing en communicatie van het Zuiderzeemuseum) de nieuwe merkidentiteit van het museum aan de leden presenteerde.

Sinds eind 2023 is er gewerkt aan het project "merkidentiteit Zuiderzeemuseum". De resultaten hiervan worden in 2025 zichtbaar voor de bezoekers. Een projectgroep van het museum is op zoek gegaan naar antwoorden op vragen over de positionering en beleving van het Zuiderzeemuseum aan de hand van de volgende kernwaarden: dichtbij, optimistisch, eigenwijs en vernieuwend. Deze kernwaarden kwamen voort uit het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek dat het museum in 2023 onder de eigen medewerkers en vrijwilligers heeft gehouden, en uit de resultaten van onderzoek onder de bezoekers van het museum.

Petra legde uit dat met name bezoekers van buiten Enkhuizen weinig beleving voelen bij de namen van de locaties binnenmuseum en buitenmuseum. Daarom is er voor gekozen deze locatie-aanduidingen een nieuwe naam te geven: het binnenmuseum wordt Het Schathuys en het buitenmuseum 't Zuiderzeedorp. Hierdoor wordt het voor bezoekers duidelijker wat zij kunnen verwachten van een bezoek aan het Zuiderzeemuseum. Tot opluchting van de leden blijft het merk en de naam van het Zuiderzeemuseum gewoon bestaan, dat zal niet veranderen. Het betreft dus alleen een naamsverandering voor de twee locaties van het museum.

De belofte van het museum aan de bezoeker (*Leef je in, leef je uit*), laat je het Zuiderzeeerfgoed beleven; het is een uitnodiging aan iedereen; het vertelt wat je bij het Zuiderzeemuseum kunt doen en laat twee kanten van het merk Zuiderzeemuseum zien.

De huisstijl is opgefrist en ademt een zee van beleving uit. Dit zie je terug in de optimistische kleuren, de eigenwijze en verrassende beelden die volop leven uitstralen en letterlijk heel dichtbij komen.

Nadat Petra enkele vragen uit de zaal had beantwoord en applaus in ontvangst had genomen, was het woord aan Wim van Koullil-Koper (projectleider presentaties). Om de bezoeker nader kennis te laten maken met Het Schathuys is er een heel divers activiteitenprogramma opgesteld voor de feestweek (vanaf 14 februari). Op 15 en 16 februari is het museum gratis geopend tijdens het "Rondje van het Schathuys". (Reserveer een gratis entreeticket via de website!)

Makerij Junior laat kinderen hun eigen Zuiderzeeschatkaart maken en schatkistjes beschilderen. Volwassenen kunnen borduren met technieken uit zee vol verhalen en blokprints maken van de Zuiderzeecollectie. Het volledige programma en alle bijzonderheden vind je terug in de nieuwsbrief en op de website van het museum.

Maja Berkhout (registrar en projectleider) vertelde de leden over de schatten van de Zuiderzee. Door de verhalen van voormalige en huidige bewoners komen meer dan 600 objecten in Het Schathuys tot leven. De meest bijzondere worden uitgelicht als "Zuiderzeeschat" en krijgen een speciale toelichting. Een aantal daarvan wordt ook vermeld in de nieuwe reisgids van het museum. Deze gids was speciaal voor de leden vandaag al te koop in de museumwinkel. Leden krijgen €2,50 korting bij aanschaf van deze gids.

Na deze enthousiaste presentaties en een schat aan informatie rijker, werden de leden meegenomen naar Het Schathuys waar Maja en Wim op verzoek meer vertelden over de Zuiderzeeschatten. Veel enthousiaste leden maakten ook van de gelegenheid gebruik om de nieuwe reisgids aan te schaffen. De middag werd afgesloten met een drankje en bitterballen in het Peperhuis.

Nieuw & Anders – 4 april 2025

Aantal leden: 53

(verslag door Frank Ratelband)

Het was een prachtige lentedag met temperaturen rond de twintig graden. Je zou het dus niet verwachten, maar toch gaven circa 50 vrienden op vrijdag 4 april acte de presence in het Peperhuis. De groep was zo groot, dat er opgesplitst moet worden. Het was dan ook een aantrekkelijk programma dat werd aangeboden: een rondgang door het Zuiderzeedorp met uitleg over alle nieuwigheden en een vertoning van Gerard Meijer's filmisch portret: "De laatste turfvaarder".

Medewerkers van de afdeling maritieme collectie, Mark en Meindert, en conservator Rosa gaven enthousiast uitleg over wat er dit seizoen te gebeuren staat in en rond de Markerhaven. Een bezoek aan de roef, het achteronder en het ruim van de hektjalk Vier Gebroeders was daarbij het hoogtepunt.

Iedereen was enthousiast over het portret van havenmeester Gerard. En natuurlijk over de achtergrond van zijn (van de vuilnisbelt geredde) Wilnisser aak: Vriendschap. De Vriendschap is onlangs overgedragen aan het museum en maakt nu deel uit van de vaste collectie. Ronduit ontroerend waren de beelden van Gerard wanneer hij vertelde over zijn overleden vrouw Maartje. Een prachtige documentaire, die landelijk werd uitgezonden door MAX op 6 en 7 mei en via NPO Start nog steeds te bekijken is (Noord-Zuid-Oost-West, aflevering 50 en 51).

Ledendag - 6 juni 2025

Aantal leden: 43

(Verslag door Angela Roelvink en Annemieke Lanjouw)

Op vrijdagmiddag 6 juni jl. werden de leden in het Peperhuis ontvangen met koffie, thee en appeltaart. Helaas kon een aantal leden de ledendag niet bezoeken vanwege de treinstaking,

maar de leden die wel aanwezig waren, kregen een divers programma voorgeschoteld. Eerst was het tijd voor de algemene ledenvergadering waarbij mevrouw Kroon (penningmeester) de financiën van de vereniging met de leden doornam. Mevrouw Spruijt deed verslag van het bezoek van de verificatiecommissie aan de controller en het depot van het museum.

Na de vergadering gaf de voorzitter de microfoon aan Stephan Warnik, directeur van het museum. Hij vertelde enthousiast over het nieuwe beleidsplan van het museum, het bezoek en de bevindingen van de visitatiecommissie en de grote verduurzamingsopgave waar het museum voor staat.

Na de vergadering konden de leden deelnemen aan een activiteitenprogramma met een lezing (door conservator André Groeneveld) over de herinrichting van de feestartikelenwinkel in 't Zuiderzeedorp, een workshop scheepsknopen door Mark Müller (maritieme collectie) en een rondleiding door de nieuwe tentoonstelling in het Schathuys: *Tussen werf en schip* door museumdocent Nicole Bartijn.

Bezoek aan depot Volmolen – 5 juli 2025

Aantal leden: 47

(verslag door Margriet Roozendaal)

Op zaterdag 5 juli organiseerde de vereniging Vrienden een ledenactiviteit waarbij een bezoek kon worden gebracht aan een van de depots van het Zuiderzeemuseum.

In samenwerking met de afdeling Collectie van het museum werden vier rondleidingen gegeven en per rondleiding gingen er ongeveer 12 vrienden mee. We werden in het Entrepaviljoen ontvangen met koffie, thee en een gevulde koek. Veel vrienden vonden het erg leuk dat de ontvangst daar was, omdat ze er nog nooit geweest waren. De mooie houten maquette van het museum werd dan ook enthousiast bewonderd. Na de ontvangst kon de ontdekkingstocht door het depot beginnen.

Marvin Roodakker (depotbeheerder) en Nienke de Wit (hoofd Collectie) namen ons mee door het in 1995 geopende depot. Aan de hand van een 'hulletje' uit 1920 (dit is een mutsje, dat gedragen wordt bij verschillende klederdrachtkostuums) volgen we de route die dit object aflegt van binnenkomst tot plaatsing in het depot.

In het transitodepot komen alle objecten binnen. Ze worden gescand, op waarde geschat, schoongemaakt, onderzocht op houtworm en andere beestjes. Dan wordt ook bepaald of een object wordt gerestaureerd, wat overigens niet betekent dat een object weer 'als nieuw' gemaakt wordt. De meeste objecten blijven zoveel mogelijk in de staat behouden waarin het museum ze heeft ontvangen. Wel wordt gezorgd dat alle objecten presentabel het depot ingaan. In geval van het hulletje, gaat dit mutsje eerst een paar weken de vriezer in, om alle mogelijke beestjes die erin zouden kunnen zitten, dood te laten vriezen.

In de fotograferuimte wordt van alle objecten een foto gemaakt. Zo is het object ook meteen gedigitaliseerd en wordt het ingeschreven in het collectieregistratiesysteem. Daarmee is het direct online te vinden op www.zuiderzeecollectie.nl.

Via het lijstendepot bezoeken we vervolgens het depot voor schilderijen en foto's. Overal zijn ook objecten te zien die het museum in langdurige bruikleen heeft van de vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum.

De Vrienden kijken vol bewondering naar het schilderij 'Gezicht op Enkhuizen', waarop het Grootslag en de stad Enkhuizen goed te zien zijn. Dit werk is een bruikleen van de gemeente Enkhuizen (zie de foto's hieronder). Ook hangen er schitterende schilderijen van Mastenbroek over de bouw van de Afsluitdijk, werken uit de tentoonstelling Kunstenaarsdorpen en nog veel meer. Genieten geblazen!

We zijn nog steeds opzoek naar een plekje voor het hulletje. In het tweede depot voor huisraad en het derde depot voor accessoires vonden we er nog geen geschikte plek voor. Nienke vertelt over het aannamebeleid en hoe er afwegingen gemaakt worden per object, voordat besloten wordt of het aangenomen wordt. Lang niet alles wat aangeboden wordt, is van toegevoegde waarde voor de collectie.

Soms moeten er ook objecten worden afgestoten. Dat gaat volgens de LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten), richtlijnen die leidend zijn voor alle museale collecties.

Tot slot belandden we in het textiel depot, waar er voor het hulletje een mooi plekje wordt gevonden in een, voor licht afgeschermd, kast in het textieldepot, missie geslaagd! Naast depot Krabbersplaat heeft het museum in Hoogwoud nog een depot waar voornamelijk karren, schepen en meubilair bewaard worden. Ook in het Peperhuis zijn objecten opgeslagen, waaronder rekwisieten, gebruikstextiel en gebruikscollectie voor met name de rolspelers. We hebben een prachtige middag gehad! Het was erg leuk en leerzaam om een kijkje te nemen achter de deuren van het depot Krabbersplaat. Veel dank aan Marvin en Nienke voor jullie enthousiaste verhaal!

Lezing door Jaap Quak – 8 november 2025

Aantal leden: 52

Op zaterdag 8 november gaf Jaap Quak speciaal voor de Vrienden een lezing in het Peperhuis met de titel: Van aal tot zalm in Zuiderzee en IJsselmeer – een historisch-biologische schets.

Jaap Quak werkte veertig jaar bij de OVB (Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij) en Sportvisserij Nederland. Inmiddels is hij met pensioen, maar hij is nog dagelijks bezig met vooral de historie van visserij en visstanden in Nederland.

Hij informeerde de Vrienden over de ontwikkelingen in de visstand vanaf het einde van de 19de eeuw tot aan vandaag. Ook de relatie met de grote historische en actuele veranderingen in het ecosysteem werden door hem toegelicht, mede aan de hand van biologische wetenswaardigheden van een aantal vissoorten. Vangststatistieken vormen een belangrijke bron van informatie, zowel historisch als actueel. Jaap vertelde de leden over de stand van de haring, maar ook over de achteruitgang van de aal en de recente toename van snoekbaars en exoten.

Nieuwe grote inrichtingsprojecten zoals de Marker Wadden en de vismigratierivier bij Kornwerderzand hebben (mede) tot doel de visstand te verbeteren. Jaap vertelde hoe dit werkt en wat we van dergelijke projecten kunnen verwachten.

Na afloop van de lezing werd er uiteraard nagepraat en bijgepraat onder het genot van een hapje en een drankje.

Jaap Quak en bestuurslid Margot Bakels

Winterbijeenkomst – 12 december 2025

Aantal leden: 60

Op vrijdagmiddag 12 december kwamen zo'n 60 leden bijeen in het Peperhuis voor de jaarlijkse Winterbijeenkomst. Het was al snel gezellig in de voorzaal van het Peperhuis onder het genot van koffie of thee en een knapperige gevulde koek.

Om drie uur verplaatste het gezelschap zich naar de achterzaal van het Peperhuis waar Nienke de Wit (sectorhoofd Collectie & Informatie) en Maja Berkhout (registrar) de Vrienden een inkijkje gaven in hun werkzaamheden.

Nienke de Wit en Maja Berkhout tijdens hun presentatie.

Nienke vertelde hoe het museum in het afgelopen jaar de programmering meer heeft kunnen afstemmen op de werkzaamheden en het ritme van de collectie afdeling en op dat wat de collectie nodig heeft. De afdelingen Presentaties en Collectie zijn nauwer gaan samenwerken en stellen nu clusters samen (in plaats van jaarthema's) die gevormd worden naar onderdelen van de collectie waarbij beheer en behoud wordt gecombineerd met presentaties. Deze clusters kunnen op verschillende momenten in het seizoen worden gepresenteerd, waardoor ook de afdeling Communicatie op meerdere momenten in het jaar bezoekers iets nieuws kan aanbieden. Nienke gaf een aantal mooie voorbeelden die heel duidelijk illustreerden waarom dit goed werkt voor zowel het museum als de collectie, als ook voor de organisatie en de bezoeker. Een win-win situatie!

Ook Maja vertelde vol enthousiasme over haar werk als registrar en wat er allemaal komt kijken bij het in bruikleen nemen en geven van objecten uit de collectie. Ze vertelde over de administratieve processen die gevolgd moeten worden, allerlei documenten en overeenkomsten die gemaakt en ingevuld moeten worden, beveiliging en transport en waar je als registrar op moet letten bij het in orde maken van bruiklenen. Het Zuiderzeemuseum voert een genereus bruikleenbeleid en Maja gaf een aantal leuke voorbeelden van objecten (o.a. vanuit de Vriendencollectie) die het museum momenteel in bruikleen heeft gegeven aan andere musea. Ze wees ook op de foto van Ed van der Elsen die het museum momenteel in bruikleen heeft van het Rijksmuseum en die de Vrienden later bij de rondleiding door de tentoonstelling *Voorbij de foto* zelf konden bekijken. De leden waren erg geïnteresseerd en stelden veel vragen aan het einde van de presentatie.

Daarna was het tijd voor de rondleiding door de tentoonstelling. De leden waren enthousiast over de prachtige foto's en het verhaal erachter. Sommigen voelden even aan de reliëffoto's en anderen luisterden de beschrijvingen van de foto's die werden toegelicht door o.a. Victor Mids en Humberto Tan. De museumdocenten vertelden over de verschillende thema's in de

tentoonstelling en vroegen de leden wat zij in bepaalde afbeeldingen zagen en of ze er zelf dingen in herkenden.

Het was al met al weer een gezellige en informatieve middag die natuurlijk werd afgesloten met een hapje en drankje in het Peperhuis. En terwijl het langzaam donker werd, konden de leden bij het verlaten van het Peperhuis een eerste glimp opvangen van de eerste scene van Zuiderzeelicht die op de buitenkant van de gevel werd geprojecteerd.

* * *

VERTEGENWOORDIGINGEN

Penningmeester Marina Kroon had in 2025 regelmatig overleg met de controller van het museum, de heer Jeroen Essen. Daarnaast was er regelmatig overleg met het hoofd Collecties en Informatiebeheer, mevrouw Nienke de Wit. Ook heeft het bestuur regelmatig contact gehad met de directeur van het museum en met leden van de raad van toezicht en waren leden van het bestuur aanwezig bij de opening van *Vorbij de foto* en de preview van *Zuiderzeelicht*.

COMMISSIES

Verificatiecommissie

Tijdens de algemene ledenvergadering van 6 juni 2025 is gemeld dat mevrouw Spruijt aanblijft als lid van de verificatiecommissie. De heer Waalkes is afgetreden en de heer Wim Hartlief (reservelid in 2025) vormt samen met mevrouw Spruijt de verificatiecommissie. De heer Bakels heeft zich als reservelid aangemeld.

PUBLICATIES

Het Jaarboek Peperhuis werd ook dit jaar in december aan alle leden gestuurd. De directie van het museum heeft, zoals inmiddels gebruikelijk, alle medewerkers een exemplaar gegeven.

COLLECTIE VAN DE VERENIGING VRIENDEN

Aankopen in 2025

In 2025 is de zogeheten B-collectie, de collectie van de Vrienden, met de donatie van het Van Heemstra-Meybaum fonds, uitgebreid met een prachtig schilderij van de Franse schilder Augustin Hanicotte met de titel *Le printemps à Volendam* (zie afbeelding hieronder).

Enkhuizen, mei 2026

Jan Kwakman, voorzitter

Le printemps à Volendam – Augustin Hanicotte (1870-1957), olieverf op doek, 159 x 284,5 cm

JAARREKENING 2025 (BIJ AGENDAPUNT 4)

BATEN EN LASTEN

BATEN	Resultaat 2023	Resultaat 2024	Resultaat 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Contributie/donaties	40.854	43.752	48.917	46.000	46.000	48.000
Van Heemstra- Meybaum fonds	18.490	18.400	21.360	18.000	18.000	18.000
Interest	2.377	3.700	3.165		3.000	3.000
Diverse baten			100			
Totalen	61.721	65.852	73.542	64.000	67.000	69.000
LASTEN	Resultaat 2023	Resultaat 2024	Resultaat 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Aankopen	18.490	14.520	30.000	18.000	18.000	18.000
Drukwerk						
Ledennieuws en website						
Administratiekosten	19.066	19.573	19.705	19.000	20.000	21.000
Porti	630	675	783	2.200	900	1.000
Reis- en verblijfskosten	287	272	257	300	300	350
Lidmaatschappen	125	125	145	100	150	150
Vriendenwerving				1.000	1.500	1.500
Jaarboek	16.120	17.567	17.183	17.500	19.500	20.000

	Resultaat 2023	Resultaat 2024	Resultaat 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Publicaties en opdrachten						
Representatie	118	137	545	250	500	400
Verzekeringen	484	484	484	650	650	600
Ledenactiviteiten	4.104	4.863	5.847	5.000	5.500	6.000
Diverse kosten (in 2023 jubileum cadeau aan het museum; in 2024 donatie voor restauratie roef hektjalk)	25.000	4.000	0	0	0	0
Totalen	84.424	62.216	74.949	64.000	67.000	69.000
Saldo van baten en lasten	-22.703	3.636	-1.407	0	0	0
onttrekking/toevoeging aankoopfonds		-3.880	3.880			
onttrekking boekenfonds						
mutatie reserveringen		-3.880	3.880			
Resultaat	-22.703	-244	2.473			

BALANS

ACTIVA	2024	2025
Spaarrekening ING	115.000	120.000
Spaarrekening Rabo	110.000	100.000
ING	1.972	4.797
Rabo	2.441	3.744
Museumobjecten	1	1
Bureau	1	1
Apparatuur	1	1
Debiteuren	0	0
Overlopende posten	3.700	3.165
Totalen	233.116	231.709

PASSIVA	2024	2025
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	111.304	111.060
Aankoopfonds	86.207	82.327
Fonds restauratie historische schepen	15.000	15.000
Boekenfonds	20.849	20.849
Overlopende posten	0	0
Crediteuren	0	0
Resultaat	-244	2.473
Totalen	233.116	231.709

TOELICHTING OP HET RESULTAAT PER 31 DECEMBER 2025

Baten

We zien een leuke groei in het ledenaantal in 2025 en de contributie-inkomsten laten ook een verheugende stijging zien. De rente inkomsten in 2025 zijn jammer genoeg weer wat gedaald ten opzichte van 2024, van € 3.700 in 2024 naar € 3.165 in 2025.

Van het Van Heemstra Meybaum fonds (onderdeel van stichting Ars Donandi) mochten we in 2025 een bedrag ontvangen van € 21.360, een hogere bijdrage dus dan de bijdrage in 2024 van € 18.490. Het fonds is gevormd uit het nagelaten vermogen van Gijsbert Frans Karel, baron van Heemstra (1913-1973) en zijn echtgenote Anna Catharina Meybaum (1918-2000). De Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum is een van de twee vaste begunstigden van het fonds, de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij is de andere. Beide instellingen krijgen elk jaar de helft uit het rendement van het fonds. Het vermogen van het fonds is belegd, waardoor het rendement aan schommelingen onderhevig is. Het is ieder jaar weer spannend hoeveel we als donatie krijgen. De bijdrage van het Van Heemstra Meybaum fonds is bestemd voor restauraties of aankopen voor het museum. De besteding van de jaarlijkse donatie vindt plaats in overleg met het museum en het Van Heemstra Meybaum fonds.

Lasten

Zoals in dit Ledendagboekje al is genoemd, werd met de bijdrage van Ars Donandi - Van Heemstra Meybaumfonds, door de Vrienden een prachtig en groot schilderij van Augustin Hanicotte aangekocht. Met deze aankoop (op een veiling in Parijs) was een bedrag gemoeid van € 30.000. De kosten voor ledenactiviteiten waren in 2025 wat hoger dan begroot.

Resultaat

Het jaar 2025 hebben we afgesloten met een positief resultaat van € 2.473. Het bestuur stelt voor het positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserves.

Begroting 2027

In de begroting van 2027 hebben we de te verwachten contributie-inkomsten begroot op een hoger bedrag dan in de begroting van het lopende jaar 2026. De rente-inkomsten hebben we begroot op hetzelfde bedrag als in het lopende jaar 2026. Aan de uitgavenkant is er o.a. rekening gehouden met hogere kosten voor de uitgave van ons Jaarboek. Verder verwachten we komend jaar geen bijzondere uitgaven, zodat de begroting voor 2027 sluitend is.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Activa

Ook dit jaar is er geen verandering gekomen in de wijze waarop we het vermogen van de Vrienden beheren. De gelden van de Vrienden zijn nog altijd, laag rentend maar veilig, gespreid over een aantal spaarrekeningen en rekeningen-courant bij ING en Rabobank en het vermogen is dus niet belegd.

De rente op spaarrekeningen is in 2025 helaas voor ons weer wat lager geworden. De opgebouwde rente van € 3.165 was op 31 december 2025 nog niet bijgeschreven en staat derhalve als overlopende post op de balans.

Passiva

In de balans van 2025 is het negatieve resultaat over 2024 van € 244 ten laste van de algemene reserve verwerkt. Verder is het bedrag van € 3.880, dat in 2024 werd toegevoegd aan het Aankoopfonds als nog niet besteed gedeelte van de bijdrage 2024 van het Van Heemstra Meybaum fonds, in 2025 onttrokken aan het Aankoopfonds in verband met de

aankoop van het schilderij van Augustin Hanicotte. Het bestuur stelt voor het positieve resultaat over 2025 ten bedrage van € 2.473 toe te voegen aan de algemene reserves.

Aan het boekenfonds zijn in 2025 geen middelen onttrokken. Ook aan het "Fonds restauratie historische schepen" zijn in 2024 geen middelen onttrokken of toegevoegd. Het streefbedrag van € 15.000 is aanwezig en is gereserveerd voor eventuele grotere herstelmaatregelen in de toekomst. Naar verwachting is de komende jaren alleen regulier onderhoud nodig.

Marina Kroon, mei 2026
penningmeester

Foto's: Guillaume Groen

KANDIDAAT-BESTUURSLEDEN STELLEN ZICH VOOR

Gerdien van Tongeren

Mijn naam is Gerdien van Tongeren en ik hoop bij de ledenvergadering toe te treden tot het bestuur van de vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum. Voor mij voelt dat als iets heel natuurlijk. Ik ben geboren en getogen in Enkhuizen en het museum is altijd op de achtergrond aanwezig geweest in mijn leven; een plek van herinneringen, verhalen en verbondenheid met waar ik vandaan kom.

In het dagelijks leven werk ik als coördinator bij Stichting MADhouse en ben ik actief als geboorte- en postpartum doula. De afgelopen jaren hebben we samen met onze drie kinderen veel gereisd. We hebben met onze Land Rover het Afrikaanse continent ontdekt en woonden en werkten op camping Dijk en Meer in Andijk. Na zeven jaar van omzwervingen zijn we inmiddels weer neergestreken in Enkhuizen, een plek die voor ons als thuis voelt.

Als jarenlang vriend draag ik het Zuiderzeemuseum al een warm hart toe. Ik kijk ernaar uit om mij vanuit het bestuur in te zetten voor deze bijzondere plek en om samen met jullie bij te dragen aan het levend houden van dit erfgoed, voor nu en voor de generaties na ons.

Rob de Jong

Ik ben Rob de Jong, geboren in 's-Gravenhage en in 1977 in Enkhuizen komen wonen.

Na bij verscheidene banken te hebben gewerkt, ben ik in 2017 voor mij zelf gaan werken als zzp-er. Ik begeleid ondernemers bij het vinden van een gepaste financiering voor hun bedrijf en daarnaast ben ik ook hypotheekadviseur.

Mijn eerste kennismaking met het Zuiderzeemuseum was direct in 1977 toen mijn toenmalige geschiedenisleraar, Klaas Koeman, ons meenam om de pas gerealiseerde kerk te bewonderen. Ik denk dat ik sinds 2000 al lid ben van de Vrienden.

Tevens ben ik penningmeester van Stichting "De Baanbreker", een organisatie die mensen met de nodige problemen helpt. Dat doen wij vanuit onze winkels in de Westerstraat en Venedie en ons pand aan de Harpstraat, waar tevens onze Kringloopwinkel is gevestigd. Ook vanuit onze locatie aan de Driebanen bieden wij dagbesteding aan.

* * *

*De vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum heeft de Culturele ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit betekent belastingvoordeel bij schenken en erven.
Voor donateurs van een Culturele ANBI geldt een extra giftenaftrek.*